

OPINIÓ

La tomba de la família de Jesús?

LLUÍS
Busquets
i Grabulosa

El passat 27-II va saltar als diaris: **James Cameron**, director guardonat pel seu *Titànic*, produïa un documental del realitzador canadenc d'ascendència jueva **Simcha Jacobovici** titulat *The Lost Tomb of Jesus* (és a dir, *La tomba perduda de Jesús*, títol traduït per l'*Avui* com a *L'última tomba de Jesús*), film promogut pels canadencs Vision-TV i Discovery Channel, que s'havia d'estrenar el passat dia 4 de març. Segons el diari esmentat, el 26-II també es presentà un llibre signat per Jacobovici i l'«arqueòleg» **Charles Pellegrino**, titulat *The Jesus Family Tomb* (*La tomba de la família de Jesús*), bé que al tal «arqueòleg», en tots els altres mitjans se'l rebaixava a la simple categoria d'«escriptor».

La notícia anava amañada d'un contorn polèmic. En sis dels deu ossaris trobats hi hauria inscrits en arameu els noms de **Jesús**, fill de **Josep, Maria**, mare de Jesús, la **Magdalena, Josep** germà de Jesús, **Judà**, fill de Jesús («*Jehuda bar Yeshua*», llegeixo a la web d'*El País*) i un tal **Mateu**. Per al realitzador del documental, la família de Jesús al complet, incloent-hi el fill llegendari que hauria

tingut amb la Magdalena. *Codi da Vinci 2*: no volieu brou de **Dan Brown**? Doncs, dues tasses! Jesús, a més, ni hauria ressuscitat ni Maria ni la Magdalena s'haurien mogut de Jerusalem. Què hem fet els milers de pelegrins que hem anat a visitar la casa de Maria prop d'Efes? Què hauria fet el Vaticà celebrant allí el canvi de mil·lenni? Que n'és de ruc!

Els deu ossaris d'uns vint segles d'antiguitat que presenta el documental no són d'ara. Es van trobar el març de 1980, en el districte de Talpiyot, de l'est de Jerusalem, en una cova o cripta. Cal saber que era corrent entre els jueus d'aleshores la pràctica d'enterrar els morts en un sarcòfag, arcosoli o en un ninxol i, al cap d'un any o més, recollir els ossos i dipositar-los en una urna de pedra o ossari, on es gravaven inscripcions del nom o dels noms dels dipositats allà dins. Van treballar en l'afer arqueòlegs de primera categoria, entre els quals els israelians **Amos Kloner** i **Dov Ben Meir**, considerats uns experts a excavar a la vella Jerusalem i en aquella troballa. El 1994 el descobriment fou registrat en el catàleg del patrimoni arqueològic de l'Estat d'Israel i no es va voler donar relleu a la descoberta perquè els noms de les inscripcions eren del tot corrents durant aquella època. Malgrat tot, els experts van tirar-se com falcons damunt les urnes. Res d'estrany que la BBC en fes un documental el 1996 (Amós Kloner de-

senganyà tothom) i que **Antonio Banderas** protagonitzés films com *The body*, de **Jonas McCord**, segons novel·la de **Richard Ben Sapir** sobre el cadàver de Jesús.

No he vist el documental de Discovery Channel ni he llegit el llibre de Pellegrino, òbviament. M'he baixat, això sí, totes les informacions que he pogut d'Internet, i la primera constatació ha estat que els noms de les inscripcions no coincideixen. El suposat i inexistent fill de Jesús se li diu Judah, Jehudà, Judà, Judes i fins Matia-Judes en mitjans diferents; la Magdalena hauria de correspondre a la inscripció Mariama, cosa ben estranya, perquè no lliga ni amb els escrits canònics (en què se li diu Mariam o Maria) ni amb els apòcrifs coptes (on se l'anomena Mariham) ni amb els gnòstics (on se li diu Mariammè). Sembla que s'han fet proves d'ADN a les restes de la Magdalena i de Jesús i, com que no han sortit consanguïnies, s'hauria deduït d'això només que eren esposos. El professor d'Estadística de la Universitat de Toronto, **Andrey Feuerverger** hauria calculat la probabilitat d'«una entre 600» que les restes corresponguessin a una família diferent de la de Jesús. Però Amos Kloner ha explicat a France Presse que de les 900 tombes de la mateixa època trobades en un radi de 4 quilòmetres de la ciutat vella de Jerusalem, el nom de Jesús ha aparegut 71 vegades i que s'ha descobert en d'altres tombes la inscripció «Jesús,

fill de Josep» (almenys en 3 més, segons **K. Fuschs**).

De totes les inscripcions, tanmateix, cal aturar-se en una dels dos sarcòfags enviats a la Biblioteca Pública de Nova York amb motiu de l'estrena del film: en arameu diria «*Ya'skov bar Yosef akhui Yeshua*» (això és Jacob/Jaume, fill de Josep, germà de Jesús). M'hi refereixo en el llibre *Última notícia de Jesús el Natzarè* perquè, com explica el **Dr. Puig** en el seu llibre, el professor de la Sorbona **A. Lemaire**, en el número de nov./des. del 2002 de la *Biblical Archaeology Review*, oferia la possibilitat que es pogués tractar de l'ossari de Jaume, el germà o germanastre de Jesús (Mc 6,3; Mt 13,55; Ga 1,19), cap de la comunitat cristiana de Jerusalem i ajusticiat pel Gran Sacerdot **Anan** l'any 62 dC (i llavors seria la prova més antiga de l'existència històrica de Jesús). Però la inscripció, com explica Puig, té dos problemes: la factura (arameu cursiu, utilitzat sols fins al 70 dC) i la interpretació. Per a Lemaire i **Fitzmyer**, la inscripció es deuria a una sola mà; per a d'altres investigadors, la segona part («germà de Jesús»), seria deguda a una mà més matussera i empraria la lletra cursiva comercial mixta i tardana (**Meyers, Mc Carter** que la situa al segle II, **Flesher i Altmann**, que la situa al s. III o IV). Quant a la inscripció pot interpretar-se que Josep sigui pare de Jaume i de Jesús (i aleshores Jaume seria germà de Jesús com diuen els textos canònics) o bé que Josep sigui pare de Jaume i germà de Jesús (i, aleshores, Jaume seria un nebot de

Jesús i l'ossari pertanyeria a un dels germans o germanastres, Josep, també esmentat als textos sagrats).

Aquestes dades són del tot llamineres, però el 18-VI-2003, la Direcció d'Antiguitats de l'Estat d'Israel va emetre un comunicat per dir que l'ossari és real, tot i que la pedra de la qual ha estat tallat no prové d'Israel mateix (sinó del nord de Síria o de Xipre) i que la inscripció és una falsificació afegida posteriorment per algú que volia atribuir «significació religiosa» a la peça.

Res d'estrany que davant del polèmic documental un arqueòleg tan seriós com Kloner hagi deixat ben clar que una cosa és la ciència i una altra vendre per televisió i fer diners. Quan van demanar a **James D. Tabor**, especialista en religions que acompanyava Cameron, Jacobovici i Pellegrino, com explicaven la resurrecció i l'ascensió (un mateix fet, per als catòlics, que juga amb la Pentacosta per significar l'entronització a la dreta del Pare de Jesús el Crist), va assegurar que no caldria reescriure la Bíblia perquè ja ningú pensava en aquests fets com si Jesús s'hagués amagat com Superman entre els núvols. La veritat és que actualment es veu molt difícil que Jesús no fos tractat com un crucificat qualsevol i llençat a una fossa comuna o a un pou de calç. La tomba perduda de Jesús, de moment, a manca de més dades, pot fer ai-gües com el vaixell del film que va donar tants Oscars al seu productor.

lbusquetsg@uoc.edu

50 anys de la signatura del Tractat de Roma

JOAQUIM
Millan
i Alegret *

El 2007 marca el 50è aniversari de la signatura del Tractat de Roma, tots els líders europeus s'han compromès a celebrar-ho amb tot tipus d'actes per constatar que hi ha una Europa cada cop més unida, més forta, més necessària i més present en aquest món globalitzat en què vivim. Nosaltres des de Catalunya també volem participar-hi. L'actual Unió Europea es va fundar sobre valors que tots nosaltres compartim: respecte pels drets humans, llibertat, justícia social, solidaritat i la democràcia, entre d'altres.

La globalització ens porta tot un seguit de nous reptes (polítics, econòmics i socials) i Europa ha d'estar preparada per respondre-hi ja que el món no esperarà la Unió Europea. Hem d'afrontar col·lectivament dos grans reptes: revitalitzar l'economia europea i afrontar una Constitució per a Europa.

Per «revitalitzar l'economia»,

s'ha de donar prioritat al creixement, a la creació de llocs de treball, impulsar l'innovació i les tecnologies, desenvolupar el co-neixement i formació de les persones i assegurar les fonts d'energia amb sostenibilitat i cohesió social.

Per altra banda, hem de ser conscients que una «Constitució per Europa» no és tan sols un desig sino més aviat una necessitat. Després del no a la Constitució Europea dels holandesos i els francesos l'estiu del 2005, la Unió Europea ha entrat en una etapa de desorientació i paralisi perillosa. Hem passat de l'impuls a la incertesa en poc temps i cal reaccionar amb rapidesa.

Estic plenament convençut que aquest any 2007 serà un bon any perquè Europa recuperi la seva confiança en si mateixa, i això només es pot fer des de la ciutadania. Es per això que, a fi de poder dur a terme tots aquests objectius, la implicació dels municipis de tot Catalunya és necessària per apropar Euro-

pa a la gent, als homes i dones, per fer-los protagonistes de les preocupacions i il·lusions d'aquest espai comú que es diu Europa. El procés de construcció de la Unió Europea és la història d'un èxit col·lectiu que ningú discuteix. Un espai comú que permet a tots els membres que la conformen conviure en pau, democràcia, llibertat, benestar i desenvolupament sostenible. Catalunya és un país amb una forta vocació europea, ho és per raons històriques, però, més enllà d'aquestes raons també n'hi ha de polítiques, culturals, econòmiques i socials. La societat catalana es europeïsta per i amb convicció, i per tant no podem deixar passar aquesta oportunitat per reafirmar-nos a seguir treballant per aconseguir una Europa millor sense cap tipus de discriminació i la celebració de 50 anys bé s'ho val!

* **Secretari general del Consell Català del Moviment Europeu**

La llei de la dependència

PERE
Tubert
i Bassas *

La Llei estatal 39/2006 de 14 de desembre preveu garantir un mínim de nivell de protecció a les persones que requereixen dels Serveis Socials i de Salut. Des de l'1 de gener de 2007, estava previst que les persones amb nivell de dependència severa poguessin rebre aquest suport de serveis o prestacions. A dia d'avui encara no estan conformats els equips de valoració, ni se'n saben les condicions per accedir-hi (copagament, prestacions, etc.), però el que sí que està definit és el procés de valoració: una veritable cursa d'obstacles. No deixa de ser paradoxal que per a les persones amb problemes greus de salut, mobilitat i de recursos econòmics, la prova sigui un circuit de finestretes de diferents administracions.

Per arribar a la primera etapa,

el discapacitat ha de superar tres obstacles: 1. Metge de família de l'ambulatori (local); 2. Equip de valoració del Departament d'Acció Social i Ciutadania (Provincial o Vegueria que es l'últim model de la passarel·la política); 3. Diplomata en Treball Social dels Serveis Socials de l'Ajuntament (local). El que arribi a la meta, serà premiat amb una segona cursa de papers i recerca de serveis.

Per l'edat i l'experiència com a persona amb discapacitat em faig les següents preguntes: Això és la finestreta única per als administrats? Les Administracions es coordinaran amb eficàcia? L'agilitat de les administracions serà raonable? Actualment, el Departament d'Acció Social i Ciutadania triga una mitjana de 15 mesos per a l'entrega del certificat de disminució. La Llismi de l'any 1982, encara no ha arribat al seu compliment. Abans del 2015 aquesta estarà desenvolupada al 100%? Tot això no serà una promoció de publicitat enganyosa? De moment i des de fa uns quatre anys, els bastons no els paga la Seguretat Social.

* **President de MIFAS**

Diari de Girona

Fundat el 1889

Edita: Diari de Girona, S. A.
Edició digital: www.diaridegirona.cat
Director General de Continguts: Ferran Belda.
Director General de Gestió: Juan Antonio López.
Subdirector General de Gestió: Llorenç Galiana.

Director: Jordi Xargayó i Teixidor. Caps de redacció: Josep Callol (Comarques i Política), David Céspedes (Girona i Suplements) i Alfons Petit (Dominical). Seccions: Jesús Badenes (Girona i Edicions), Oriol Puig (Economia), Jordi Roura (Esports), Daniel Bonaventura (Cultura i Espectacles), Martí Ferrer (Disseny).
Gerent: Miquel Miró i Oriola. Publicitat: Francesc Martí. Distribució i Promocions: Enric Cullerell. Subscripcions: Pepa Cinca. REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ, DISTRIBUCIÓ I PUBLICITAT: Passeig General Mendoza, 2. 17002 Girona. Telèfon: 972202066. Telèfon del Club Diari de Girona: 972202042. Correu electrònic: diaridegirona@epi.es. Fax de Redacció: 972202005. Fax Administració: 972224825. Fax Publicitat: 972212587. Delegació a l'Alt Empordà C/ Joan Reglà, 5, 3r E. 17600 FIGUERES. Telèfon: 972509909. Fax: 972509369. Delegació a la Garrotxa Delegada: Txell Masó. C/ Plaça Clarà, 6, 1r pis. local 0-5. 17800 OLOT. Telèfon: 972268811. Fax: 972268150. Delegació a la Selva C/ Jaume Ferrer, 2. 17300 BLANES. Telèfon: 972334353/972332365. Fax: 972332805. Impressió: Arts Gràfiques de Girona, S.L. Avinguda Mas Pins, s/n. Polígon Riudellots de la Selva (Girona). Telèfon: 972477595. Fax: 972477359. Distribució: Grup Logístic Vilarroya, S.L. Telèfon: 972400630. Dipòsit legal GE-2-1958. Any XLIV.

Diari de Girona expressa les seves pròpies opinions únicament a l'Editorial i respecta, com a publicació oberta i plural, la dels seus articulistes.
Prohibida qualsevol reproducció als efectes de l'article 32,1, paràgraf segon, LPI.

Adaptat a la Llei de Protecció de Dades per:

Difusió controlada per: